

ČTĚTE !!

**PRAVIDLA SYSTÉMU SOCIÁLNÍCH
DÁVEK OD 1.1.2012**

Reforma hlavně radikálním způsobem mění celý systém sociálních dávek v ČR, zavádí na jejich výplatu sociální karty a zpřísňuje pravidla pro výplatu podpory v nezaměstnanosti.

Sjednocení místa výplaty dávek

Dávky, příspěvky a podpory bude nově vyplácet jen úřad práce. Na kterémkoli ze 423 kontaktních pracovišť úřadů práce a 26 jeho detašovaných, resp. výjezdních pracovišť bude možné vyřizovat služby v oblasti nezaměstnanosti, státní sociální podpory, hmotné nouze i dávky pro osoby se zdravotním postižením. Tzv. nepojistné sociální dávky, tedy dávky hmotné nouze, byly dosud vypláceny ve 415 sídlech obecních úřadů.

Rodičovský příspěvek dle potřeb rodičů

Rodiče budou mít možnost volit si délku rodičovské dovolené i výši rodičovského příspěvku podle svých aktuálních potřeb. Namísto stávajícího systému, kdy je možné vybrat si buď dvouletou, tříletou, nebo čtyřletou rodičovskou, má být matce nebo otci umožněno pružně si určit délku pobírání rodičovského příspěvku a jeho výši až do vyčerpání celkové částky 220 tisíc korun, maximálně však do čtyř let věku dítěte. Změna bude možná jednou za tři měsíce.

Výše příspěvku bude činit nejvýše 11 500 korun měsíčně. Pro získání možnosti volby výše příspěvku bude stačit, pokud nárok na peněžitou pomoc v mateřství splní alespoň jeden z rodičů dítěte.

Rodičovský příspěvek budou dostávat i rodiče, jejichž dítě chodí do školky nebo do obdobného zařízení pro děti. Od dvou let věku mohou navštěvovat tato zařízení neomezeně. Pro děti do dvou let věku bude zavedeno jednotné konto 46 hodin za měsíc. Zrušen je tedy limit čtyř hodin denně, maximálně však pěti dnů v měsíci.

Sociální karta

Dávky a příspěvky bude možné čerpat prostřednictvím sociální karty. Bude to ale v zásadě dobrovolné. Dávky přes kartu budou muset vybírat jen osoby, u nichž bude prokazatelné, že dávky zneužily, například tím, že si za ně koupily alkohol nebo je nasypaly do výherních automatů.

Původně na ni měly být vypláceny i důchody, těch se to ale zatím netýká.

Kartou bude možné také platit v obchodech, dále s ní lze vybírat dávky z bankomatu a půjde ji využívat i k osobní identifikaci.

Sociální karta bude sloužit také jako průkaz osoby se zdravotním postižením. S její pomocí budou moci zdravotně handicapovaní čerpat stejné výhody, jaké mohou čerpat dnes při předložení průkazu TP, ZTP nebo ZTP/P v současné papírové podobě.

Kartu budou vydávat úřady práce, vyrábět ji bude banka. Bude obsahovat běžné ochranné prvky. Za vydání karty příjemce dávek platit nebude, bezplatné bude také vedení účtu ke kartě. V rámci standardní služby bude jeden výběr z bankomatu zdarma a jeden převod zdarma ke každé dávce.

Další transakce budou zpoplatněny, výše poplatků dosud nebyla určena. Nákup kartou u obchodníka a možnost podívat se na zůstatek na účtu bude také zdarma.

Příspěvek na péči dle nových kritérií

Posuzování nároku na tuto dávku se zásadně změní. Místo dosavadních 36 úkonů a 129 dílčích činností budou posudkoví lékaři nově popisovat jen deset oblastí každodenního života člověka, jak dokáže zvládnout základní životní potřeby. Mezi ně bude patřit mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost.

Posudky mají být využitelné i pro poskytování jiných dávek, např. příspěvku na mobilitu. Zástupci handicapovaných varují, že kvůli nové metodice posuzování může mnoho lidí ze systému vypadnout a dalším se dávky sníží. Stát tak chce podle kritiků na postižených a seniorech v tichosti šetřit, ministerstvo práce to ale odmítá.

O tisícikorunu na 6000 korun se zvýší příspěvek na péči o dítě ve druhém stupni postižení, jinak se z hlediska výše příspěvku nic nemění.

Příspěvek na bydlení

Doba poskytování příspěvku na bydlení se začne omezovat na sedm let během deseti let, netýká se to postižených a seniorů nad 70 let.

Příspěvek na mobilitu

Dávky, které pomáhají lidem s omezenou možností pohybu (např. na zakoupení auta, jeho úpravu, opravu a na provoz), se od začátku příštího roku sloučí do tzv. příspěvku na mobilitu vypláceného jednou měsíčně. Bude poskytován osobám starším jednoho roku, které nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace. Výše příspěvku na mobilitu bude v jednotné výši 400 korun měsíčně.

Příspěvek na zvláštní pomůcku

Vedle toho se zavádí jednorázová podpora na zvláštní pomůcky, které postiženým lidem umožňují sebeobsahu, slouží k získávání informací nebo ke styku s okolím apod. Slouží např. na pořízení motorového vozidla, vodícího psa, zvláštní úpravy vozu nebo bytu. Bude určena osobám s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, těžkým sluchovým postižením, těžkým zrakovým postižením nebo těžkým mentálním postižením.

Součet vyplácených příspěvků na zvláštní pomůcku nesmí v 60 kalendářních měsících po sobě jdoucích přesáhnout částku 800 000 Kč.

Nezaměstnané čekají veřejně prospěšné práce

Lidé, kteří budou registrováni na úřadu práce déle než dva měsíce, budou moci být vyzváni – bez ohledu na své vzdělání a předchozí praxi – aby se zapojili do veřejně prospěšných prací v rozsahu do 20 hodin týdně. Pokud to nezaměstnaný odmítne, může přijít o podporu a být vyřazen z evidence úřadu práce. Mělo by se to týkat zejména těch uchazečů, kteří jsou dlouhodobě vedeni v evidenci úřadu práce.

Nárok na podporu v nezaměstnanosti mají mít nově lidé, kteří odpracovali rok za uplynulé dva roky místo nynějších tří. Nově na ni budou mít nárok i studenti, kteří předtím pracovali a platili pojištění.

Kdo dá bez uvedení vážného důvodu výpověď z místa, které mu zprostředkoval úřad práce, bude se moci do evidence nezaměstnaných znovu přihlásit až za šest měsíců.

Větší volnost při výběru rekvalifikace

Uchazeč o zaměstnání si sám bude moci vybrat poskytovatele rekvalifikace. Pro tento případ bude stanoven maximální limit úhrady ceny. V případě, že cena rekvalifikačního kurzu přesáhne stanovený limit, bude rozdíl cen dorovnávat sám uchazeč.

Příspěvky firmám na zdravotně postižené

Stát bude firmám s více než polovinou zdravotně postižených zaměstnanců na takového pracovníka měsíčně poskytovat 75 procent vydaných mzdových nákladů, maximálně ale 8000 korun; po roce provozu chráněných pracovních míst se příspěvek na pracovníka může zvýšit až o 2000 korun měsíčně.

Jakub Svoboda, [Právo](#)